YTTRANDE

2016-11-23

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Ds 2016:37

Departementspromemorian Åldersbedömning tidigare i asylprocessen

(Ds 2016:37)

Inledning

Rörelsen #vistårinteut Avesta består av professionella och frivilliga som möter ensamkommande unga i sina uppdrag. Det godtyckliga sättet att "skriva upp" åldern på ensamkommande barn får mycket allvarliga konsekvenser för varje drabbat barn. Efter ett beslut av enskild tjänsteman på Migrationsverket får vi som familjehem via socialtjänsten i Avesta beskedet till vår pojke som var placerad här att när han fyller 17 år så säger Migrationsverket att han fyller 18 år och ska flytta samma dag. Han är då helt plötsligt själv, utan god man, inget hem och ska bo på en anläggning många mil bort. Det nätverk och aktiviteter som byggs upp är borta. Andra barn som fortfarande väntar på sin "dom" från Migrationsverket mår mycket dåligt, sömnproblem och stora svårigheter att koncentrera sig i skolan. Säger att det är lika bra att avsluta sitt liv i Sverige eftersom de ändå kommer att dödas när de skickas tillbaka. Lärare och god man till våra familjehemsplacerade pojkar är mycket oroliga och känner strakt tvivel på rättssäkerheten vad avser ålderbedömningarna som varierar starkt mellan handläggarna på Migrationsverket- Vi vill härmed avge ett yttrande när det gäller departementspromemorian Åldersbedömning tidigare i asylprocessen (Ds 2016:37).

Sammanfattning

Förslaget rymmer en del positiva skrivningar, till exempel att åldersbedömning blir möjlig att överklaga separat och att barn, även om de saknar identitetshandlingar, kan ses som barn (7.1, s. 35).

Vi är däremot djupt oroliga över och kritiska över följande:

Migrationsverket kan ta beslut om ålder för personer som i registreringssamtalet uppger att de är ensamkommande unga men som enligt tjänstemän på Migrationsverket ses som *uppenbart* äldre än 18 år. Dessa personers ålder räknas inte som ändrad och beslutet kan därmed inte överklagas. Vi anser att det finns risk för godtyckliga bedömningar. Förfaringssättet ger ett stort mått av rättsosäkerhet genom att

- Det till stora delar bygger på föreställningar att det går att se på en person hur gammal den är alternativt att det finns genetiska särdrag som kännetecknar den sökandes härkomst i kombination med kulturellt betingade drag. Vår erfarenhet är att det kan råda mycket delade meningar om vad som är "uppenbart".
- De barn som uppfattas som uppenbart äldre än vad de egentligen är inte kommer att inkluderas i barnrättsperspektivet och därmed kommer att förnekas de rättigheter som alla andra barn har. De riskerar då att bli utnyttjade på olika sätt (se till exempel paragraf 32-36 och 38 i barnkonventionen), både i Sverige och vid eventuell utvisning. Detta är något som skrivningarna är till för att hindra men som istället motverkar sitt eget syfte.
- Barn som uppfattas som uppenbart äldre än 18 år inte kommer att kunna överklaga beslutet separat. Det innebär att ett allt för stort ansvar läggs på den enskilda tjänstemannen att fatta rätt beslut vid tillfället, ett beslut som kan innebära fara för barnets liv. Även för tjänstemännen är överklagande en extra säkerhet.
- Tidiga åldersbedömningar utan utredning kan ge utrymme för systematiska åldersuppskrivningar av minderåriga barn till vuxna vid registreringen - kanske för att spara tid och pengar. I praktiken skulle det kunna innebära att vissa barn ställs utanför det mottagande och asylbedömning som barn har rätt till.

Baserat på de skäl vi angivit ovan motsätter vi oss skarpt de här skrivningarna i lagändringarna eftersom vi menar att rättsosäkerheten ökar kraftigt för ensamkommande unga asylsökande som är barn men som enligt Migrationsverket uppenbart är äldre än 18 år.

För rörelsen #vistårinteut:s räkning har vi som talespersoner sammanfattat de synpunkter som lyfts i dialog med sympatisörer och medlemmar.

#vistårinteut Avesta

Avesta 2016-11-21
Vänligen, Familjehemsföräldrar Lars Löfgren Gunilla Berglund

Brovallen 62
77596 Krylbo
Mail: lofgrenlars@hotmail.com
Mob Lars: 070 560 40 99